

Ministarstvo
finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 01-02-040/26-6414/2

Podgorica, 27. 02. 2026. godine

Za: MINISTARSTVO ENERGETIKE I RUDARSTVA, Rimski trg 46

n/r: mr Admiru Šahmanoviću, ministru

Veza: Vaš akt broj: 05-302/26-709/1 od 26. 02. 2026. godine

Predmet: Mišljenje na Predlog Pravilnika o bazi podataka o biogorivima i evidenciji verifikatora i subjekata verifikacije

Poštovani,

Ministarstvu finansija obratili ste se zahtjevom kojim se traži mišljenje na Predlog Pravilnika o bazi podataka o biogorivima i evidenciji verifikatora i subjekata verifikacije.

Predloženi Pravilnik rješava problem nepostojanja centralizovanog i transparentnog sistema za praćenje održivosti biogoriva na tržištu Crne Gore. Bez ovog akta, država nema uvid u:

- Tačno porijeklo i karakteristike sirovina koje se koriste za proizvodnju biogoriva,
- Stvarnu uštedu emisija gasova sa efektom staklene bašte (GHG) kroz cijeli lanac snabdijevanja,
- Usklađenost goriva na tržištu sa strogim kriterijumima održivosti koje propisuje EU.

Glavni uzrok je normativna neusklađenost nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom EU (konkretno Direktivom (EU) 2018/2001 – RED II). Dosadašnji pravni okvir nije predviđao obavezu uspostavljanja digitalne baze podataka niti detaljne evidencije verifikatora, što je onemogućavalo sistemsku kontrolu tržišta biogoriva.

Uvidom u Predlog Pravilnika i Izvještaj o sprovedenoj analizi procjene uticaja propisa utvrđeno je da za implementaciju Predloga Pravilnika nijesu potrebna dodatna finansijska sredstva iz budžeta države. Kako je navedeno usvajanjem pravilnika nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze, kao ni implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.

Dodatno, kako je navedeno u Izvještaju o analizi uticaja propisa, u dijelu koji se odnosi na privredne subjekte, primjena propisa jedino može izazvati troškove eksterne verifikacije u cilju potvrde validnosti sertifikata i podataka o održivosti, kao i administrativne troškove (redovan unos podataka).

Imajući u vidu da Ministarstvo energetike i rudarstva predlaže uredbu radi usklađivanja sa direktivama Evropske unije koje se odnose na obnovljive izvore energije, smatramo da je od posebnog značaja da se obaveze privrednih društava definišu u skladu sa najboljom međunarodnom praksom. Uvođenje dodatnih zahtjeva koji nijesu izričito propisani pravnom tekovinom Evropske unije predstavljalo bi neopravdano administrativno i finansijsko opterećenje za privredne subjekte, te bi moglo negativno uticati na poslovni ambijent i razvoj sektora obnovljivih izvora energije.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija sa aspekta budžeta, nema primjedbi na dostavljeni Predlog Pravilnika o bazi podataka o biogorivima i evidenciji verifikatora i subjekata verifikacije.

S poštovanjem,

MINISTAR
mr Novica Vuković

Na osnovu člana 80 stav 5 i člana 90 stav 7 Zakona o korišćenju energije iz obnovljivih izvora („Službeni list CG”, broj 82/24), Ministarstvo energetike i rudarstva donijelo je

**PRAVILNIK
O BAZI PODATAKA O BIOGORIVIMA I EVIDENCIJI VERIFIKATORA I SUBJEKATA
VERIFIKACIJE**

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se sadržaj posebne baze podataka o izvršenim transakcijama i održivosti i karakteristikama tih goriva, uključujući emisije gasova sa efektom staklene bašte u njihovom životnom ciklusu, počev od mjesta njihove proizvodnje do dobavljača gorivom koji stavlja gorivo na tržište (u daljem tekstu: baza podataka o biogorivima), i dostupnost, subjekte koji su obavezni da dostavljaju podatke potrebne za bazu podataka o biogorivima, način i rokove za njihovo dostavljanje, kao i način vođenja evidencije subjekata verifikacije i verifikatora postupak upisa i brisanja iz evidencije.

Član 2

(1) U bazi podataka o biogorivima vode se karakteristike održivosti i uštede emisija gasova sa efektom staklene bašte (GHG), kao i druge informacije radi praćenja pošiljki tečnih ili gasovitih goriva u međusobno povezanoj infrastrukturi, koje podliježu istom sistemu masenog bilansa.

(2) Karakteristike održivosti i uštede emisija GHG i druge informacije koje opisuju sirovine ili gorivo, zajedno sa podacima o transakcijama, treba da budu detaljno dokumentovane i prenijete od jednog do drugog ekonomskog operatora kroz lanac snabdijevanja, pri čemu te informacije obuhvataju i podatke koji se prenose kroz cijeli lanac snabdijevanja, kao i podatke specifične za pojedinačnu transakciju na način utvrđen Prilogom 1 koji je sastavni dio ovog pravilnika.

(3) Informacije u okviru baze podataka treba da se prenose kroz lanac snabdijevanja i uključuju u dokumentaciju koja prati fizičke pošiljke sirovina ili goriva.

(4) U slučaju kada se gasovita goriva povlače iz međusobno povezane infrastrukture i dalje transformišu u gasovita ili tečna goriva, tačkom finalne potrošnje smatra se tačka finalne potrošnje krajnjih gasovitih ili tečnih goriva.

(5) U slučaju iz stava 4 ovog člana, sve posredne faze od povlačenja gasovitih goriva iz međusobno povezane infrastrukture do tačke finalne potrošnje krajnjih gasovitih ili tečnih goriva treba da budu unijete u bazu podataka o biogorivima.

Član 3

(1) Ministarstvo provjerava da li su dostavljene informacije potpune, pruža smjernice i saraduje sa ekonomskim operatorima i drugim korisnicima baze podataka o biogorivima.

(2) Baza podataka o biogorivima je elektronska platforma i dostupna isključivo registrovanim ekonomskim operatorima i drugim korisnicima.

(3) Da bi ekonomski operator i ostali korisnici bili upisani u bazu podataka o biogorivima dostavljaju sljedeće podatke:

- naziv pravnog lica,
- registrovanu adresu sjedišta,
- PDV broj ili drugu jedinstvenu identifikaciju,
- poreski identifikacioni broj (PIB),
- sjedište,
- šifru djelatnosti,

- određeno odgovorno lice,
- najmanje dvije kontakt osobe,
- podatke o dobrovoljnoj šemi koja se koristi za dokazivanje održivosti i uštede GHG, kao i odgovarajući broj učesnika u dobrovoljnoj šemi.

(4) Nakon upisa u bazu podataka, svakom upisanom subjektu se automatski dodjeljuje jedinstveni broj u bazi podataka za biogoriva.

(5) Upis u bazu podataka je obavezan za sve aktivne operatore, koji su aktivni u oblasti tečna i gasovita goriva, isključujući čvrsta biomasna goriva, i to za:

1) ekonomske operatore:

- prve tačke prikupljanja (poljoprivredna biomasa i otpad i ostaci),
- trgovce sirovinama i posrednike,
- postrojenja za preradu (uključujući etanol, HVO, FAME, biometan),
- dobavljače gorivom koji stavljaju gorivo na tržište;

2) sertifikaciona tijela (uključujući verifikatore koji rade za sertifikaciono tijelo);

3) dobrovoljne šeme.

(6) Nakon prijave, korisnici baze podataka o biogorivima imaju pristup svojim nalozima u skladu sa dodijeljenim ulogama, i to:

- proizvođač, uvoznik, dobavljač biogoriva unose podatke o karakteristikama pošiljke biogoriva (proizvedene ili kojima se trguje) koje stavljaju na tržište;
- verifikator potvrđuje validnost sertifikata koji je podnio ekonomski operator.

Član 4

(1) Ekonomski operatori elektronskim putem dostavljaju sertifikate o održivosti (identitet sertifikacionog tijela, šemu verifikacije, datum izdavanja sertifikata, period važenja i identifikacioni broj sertifikata).

(2) Ekonomski operatori u bazu podataka o biogorivima dostavljaju tačne i potpune informacije za svaku proizvedenu pošiljku biogoriva ili pošiljku kojom se trgovalo, uključujući podatke o sirovinama (porijeklo i količine sa prve tačke prikupljanja), karakteristikama održivosti i vrijednostima uštede GHG, dokaz o održivosti (PoS), aktivnosti prerade i konverzije, kao i sve podatke o transakcijama koji se odnose na kupovinu ili prodaju sirovina ili goriva.

(3) Ekonomski operatori u bazu podataka o biogorivima prenose sve informacije iz Priloga 1 ovog pravilnika.

(4) Sertifikaciona tijela potvrđuju upis ekonomskih operatera i podatke o sertifikatu održivosti koje su unijeli, kao i tačnost podataka koje su dostavili ekonomski operatori upoređivanjem sa sistemom masenog bilansa i dokumentacijom o dokazu o održivosti.

(5) Dobrovoljne šeme potvrđuju upis sertifikacionih tijela i sertifikata održivosti koje su sertifikaciona tijela izdala za relevantne ekonomske operatore.

(6) Ministarstvo provjerava informacije koje su dostavili ekonomski operatori i ako je primjenljivo, izdaje sertifikat o obnovljivom gorivu u transportu dobavljačima gorivom koji odgovara određenoj količini održivih biogoriva, izraženoj u energetskim jedinicama.

Član 5

(1) Evidencija subjekata verifikacije i verifikatora (u daljem tekstu: evidencija) vodi se kao sastavni dio baze podataka o biogorivima.

(2) Evidencija se automatski popunjava povlačenjem relevantnih podataka iz baze podataka o biogorivima.

(3) Ministarstvo provjerava da li su podaci koji se odnose na sertifikaciona tijela, subjekte verifikacije i izdate sertifikate koji se nalaze u evidenciji, u skladu sa izvještajima dobavljača gorivom i podacima o transakcijama koji su upisani u bazu podataka o biogorivima.

(4) Ako subjekat verifikacije prestane da učestvuje u lancu vrijednosti održivih biogoriva zbog isteka sertifikata o održivosti, a ne posjeduje važeći zamjenski sertifikat, subjekt verifikacije

o tome obavještava Ministarstvo najkasnije 15 dana prije datuma prestanka, nakon čega se takav subjekat privremeno briše iz evidencije na dan isteka sertifikata ili se, na zahtjev subjekta, vrši trajno brisanje.

(5) Privremeno ili trajno brisanje subjekta verifikacije iz evidencije ne utiče na čuvanje svih podataka i zapisa dostavljenih prije brisanja, koji ostaju pohranjeni u evidenciji radi verifikacije, revizije i nadzora.

Član 6

(1) Informacije koje se odnose na biogoriva stavljena na tržište tokom izvještajne godine dostavljaju se u bazu podataka o biogorivima najkasnije do 31. januara naredne kalendarske godine, a informacije dostavljene nakon tog datuma ne uzimaju se u obzir za potrebe ocjene usklađenosti ili izvještavanja.

(2) Ekonomski operatori i sertifikaciona tijela obavještavaju Ministarstvo o unosu svih promjena podataka u bazi podataka o biogorivima, u roku od 30 dana od dana nastanka takvih promjena.

(3) Kada sertifikaciono tijelo raskine ugovor ili prestane ugovorni odnos sa priznatom dobrovoljnom šemom za obavljanje nezavisnih revizija, sertifikaciono tijelo treba da obavijesti Ministarstvo u roku od 30 dana od dana raskida ugovora.

(4) Po prijemu takvog obavještenja, Ministarstvo uklanja ili suspenduje registraciju sertifikacionog tijela u bazi podataka o biogorivima, ne dovodeći u pitanje važenje sertifikata izdatih prije takvog raskida.

(5) Privredni subjekti i sertifikaciona tijela upisaće se u bazu podataka o biogorivima u roku od 30 dana od dana njenog uspostavljanja.

Član 7

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom listu Crne Gore”.

Broj: _____
Podgorica, __ februara 2026. godine

Ministar,
mr Admir Šahmanović

*U ovu uredbu prenesene su:

- Direktiva 2018/2001/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 11. decembra 2018. godine, o promociji korišćenja energije iz obnovljivih izvora, u dijelu koji se odnosi na energiju iz obnovljivih izvora u sektoru saobraćaja;
- Uredbe o upravljanju Energetskom unijom i klimatskom akcijom, koja je izmijenjena Uredbom (EU) 2018/1999 Evropskog parlamenta i Savjeta od 11. decembra 2018. godine, o upravljanju Energetskom unijom i klimatskom akcijom, i o izmjeni i stavljanju van snage Uredbi (EZ) br. 663/2009, EZ br. 715/2009, Direktiva 94/22/EZ, 98/70/EZ, 2009/31/EZ, 2009/73/EZ, 2010/31/EU, 2012/27/EU i 2013/30/EU Evropskog parlamenta i Savjeta, kao i Direktiva Saveta 2009/119/EZ i (EU) 2015/652 i o stavljanju van snage Uredbe (EU) br. 525/2013 Evropskog parlamenta i Savjeta, od 18. decembra 2018. godine u dijelu koji se tiče obnovljivih izvora energije u sektoru saobraćaja.

Podaci koji se prenose kroz cijeli lanac snabdijevanja i podaci o transakcijama

Podaci koji se prenose kroz cijeli lanac snabdijevanja su:

- a) naziv dobrovoljne ili nacionalne šeme,
- b) broj dokaza o održivosti,
- c) karakteristike održivosti i uštede emisija GHG, uključujući:
 - izjavu o tome da li je sirovina ili gorivo u skladu sa propisom kojim se uređuju kriterijumi za biogoriva, biotečnosti i goriva iz biomase od poljoprivredne biomase
 - podatke o emisiji GHG izračunate u skladu sa propisom kojim se uređuje metodologija za obračun ušteda emisija gasova sa efektom staklene bašte
 - opis vremena kada je postrojenje počelo sa radom (samo za goriva),
- d) naziv sirovine ili naziv sirovine od koje je gorivo proizvedeno,
- e) broj dozvole za otpad ili nusproizvode životinjskog porijekla (ako je primjenljivo),
- f) vrsta goriva (samo za goriva),
- g) zemlja porijekla sirovine,
- h) zemlja proizvodnje goriva,
- i) izjava o tome da li je sirovina ili gorivo u skladu sa kriterijumima utvrđenim za biogoriva sa niskim rizikom od indirektno promjene namjene zemljišta,
- j) informacija o tome da li je pružena podrška za proizvodnju te pošiljke i, ako jeste, vrsta šeme podrške.

2) Podaci o transakcijama:

- a) naziv i adresa kompanije dobavljača,
- b) naziv i adresa kompanije kupca,
- c) datum (fizičkog) utovara,
- d) mjesto (fizičkog) utovara ili logistički objekat ili ulazna tačka distributivne infrastrukture,
- e) mjesto (fizičke) isporuke ili logistički objekat ili izlazna tačka distributivne infrastrukture,
- f) zapremina: za goriva, treba da bude uključena i energetska količina goriva (na osnovu faktora konverzije u skladu sa propisom kojim se uređuju pravila i metode za izračunavanje udjela obnovljive energije u sektoru saobraćaja).

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA

PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo energetike i rudarstva

NAZIV PROPISA

Predlog Pravilnika o bazi podataka o biogorivima i evidenciji verifikatora i subjekata verifikacije

1. Definisane probleme

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Predloženi Pravilnik rješava problem nepostojanja centralizovanog i transparentnog sistema za praćenje održivosti biogoriva na tržištu Crne Gore. Bez ovog akta, država nema uvid u:

- 1) Tačno porijeklo i karakteristike sirovina koje se koriste za proizvodnju biogoriva,
- 2) Stvarnu uštedu emisija gasova sa efektom staklene bašte (GHG) kroz cijeli lanac snabdijevanja,
- 3) Usklađenost goriva na tržištu sa strogim kriterijumima održivosti koje propisuje EU.

- Glavni uzrok je normativna neusklađenost nacionalnog zakonodavstva sa pravnom tekovinom EU (konkretno Direktivom (EU) 2018/2001 - RED II). Dosadašnji pravni okvir nije predviđao obavezu uspostavljanja digitalne baze podataka niti detaljne evidencije verifikatora, što je onemogućavalo sistemsku kontrolu tržišta biogoriva.

- Posljedice su:

- 1) Nemogućnost izvještavanja: Crna Gora ne može precizno izvještavati Energetsku zajednicu i EU o udjelu obnovljivih izvora energije u saobraćaju.
- 2) Rizik od "dvostrukog računanja": Bez jedinstvene baze podataka postoji rizik da se ista količina biogoriva više puta prikaže kao doprinos ciljevima održivosti.
- 3) Netransparentnost: Ekonomski operatori nemaju jasno definisan kanal za dokazivanje održivosti svojih proizvoda, što otežava trgovinu i verifikaciju.

- Država (Ministarstvo): Onemogućena je u sprovođenju nadzora i ispunjavanju međunarodnih obaveza u pogledu dekarbonizacije saobraćaja,

- Ekonomski operatori: Ozbiljni investitori u biogoriva su oštećeni jer nemaju zvaničan mehanizam (sertifikate o obnovljivom gorivu) kojim bi potvrdili tržišnu vrijednost svog održivog proizvoda,
- Krajnji potrošači i životna sredina: Postoji rizik od plasmana goriva koja nisu istinski održiva, čime se degradira cilj smanjenja GHG emisija.

Zadržavanje trenutnog stanja dovelo bi do:

- 1) Nemogućnosti privremenog zatvaranja PP-15; Pokretanja prekršajnih postupaka od strane Energetske zajednice zbog neispunjavanja obaveza iz RED II Direktive;
- 2) Stagnacije tržišta biogoriva, jer bez zakonski priznate verifikacije i baze podataka, domaći proizvodi ne bi mogli biti konkurentni niti priznati na širem tržištu EU;
- 3) Potpunog izostanka digitalne transformacije u energetsom sektoru, jer bi se podaci (ako bi se uopšte prikupljali) i dalje obrađivali ručno, što je neefikasno i podložno greškama.

2. Ciljevi "status quo" opcije

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

Donošenjem ovog Pravilnika postižu se sljedeći ključni ciljevi:

- Uspostavljanje digitalnog nadzora: Kreiranje elektronske platforme (baze podataka) koja omogućava precizno praćenje životnog ciklusa biogoriva, od mjesta proizvodnje do krajnjeg dobavljača na tržištu.
- Osiguranje održivosti i smanjenje GHG emisija: Verifikacija ušteda emisija gasova sa efektom staklene bašte (GHG) i potvrda da biogoriva ispunjavaju stroge kriterijume održivosti propisane Prilogom 1.
- Sprječavanje manipulacija na tržištu: Kroz sistem masenog bilansa i obaveznu registraciju svih aktera (ekonomskih operatora, verifikatora i dobrovoljnih šema), eliminiše se rizik od dvostrukog računanja istih količina obnovljive energije.
- Transparentnost i sledljivost: Obaveza dokumentovanja i prenošenja informacija o sirovinama i transakcijama kroz cijeli lanac snabdijevanja osigurava potpuni uvid u porijeklo goriva.
- Formalizacija statusa verifikatora: Uspostavljanje zvanične evidencije subjekata verifikacije i verifikatora, čime se garantuje stručnost i validnost izdatih sertifikata održivosti.

Ovaj propis je direktno usklađen sa ključnim strateškim dokumentima Crne Gore:

- Program pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG): Pravilnik predstavlja direktnu realizaciju obaveza iz Poglavlja 15 (Energetika), konkretno u dijelu transponovanja pravne

- tekovine EU sadržane u RED II Direktivi (2018/2001),
- Nacionalni energetska i klimatski plan (NEKP): Ciljevi Pravilnika doprinose ispunjenju nacionalnih ciljeva povećanja udjela obnovljivih izvora energije u sektoru saobraćaja i smanjenju emisija gasova sa efektom staklene bašte do 2030. godine,
 - Zakon o korišćenju energije iz obnovljivih izvora: Pravilnik je podzakonski akt utemeljen na članovima 80 i 90 ovog sistemskog zakona, čime se zaokružuje pravni okvir za dekarbonizaciju energetske sektora,
 - Strategija razvoja energetike Crne Gore: Doprinosi modernizaciji energetske tržišta kroz uvođenje naprednih tehnologija za monitoring i izvještavanje o biogorivima.

“Status quo” opcija nije prihvatljiva.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati “status quo” opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju?

Opcija 1: "Status quo" (Ne preduzimati ništa) Ova opcija podrazumijeva zadržavanje postojećeg stanja u kojem ne postoji centralizovana elektronska baza podataka niti jasan mehanizam verifikacije biogoriva. Praćenje održivosti bi ostalo fragmentisano, bez mogućnosti adekvatne kontrole lanca snabdijevanja,

Opcija 2: Neregulatorna opcija (Samoregulacija) Ova opcija bi podrazumijevala da ekonomski operatori dobrovoljno objavljuju podatke o održivosti na svojim internet stranicama. Međutim, bez zakonske obaveze unosa u jedinstveni sistem i bez nadzora Ministarstva, ovakvi podaci ne bi bili pravno validni za dokazivanje nacionalnih ciljeva u saobraćaju, niti bi bili usklađeni sa zahtjevima EU,

Opcija 3: Regulatorna opcija – Donošenje predloženog Pravilnika (Preferirana opcija) Ova opcija podrazumijeva uspostavljanje elektronske platforme kao centralnog mjesta za registraciju svih aktera u lancu (proizvođača, trgovaca, verifikatora) i obavezno dostavljanje podataka o karakteristikama goriva i transakcijama.

- Preferirana opcija je Opcija 3 (Regulatorna opcija) iz sljedećih ključnih razloga:

- 1) Međunarodna obaveza: Crna Gora ima obavezu usklađivanja sa RED II Direktivom, koja eksplicitno zahtijeva od država članica (i potpisnica Ugovora o Energetskoj zajednici) da osiguraju mehanizam za praćenje održivosti goriva.
- 2) Preciznost i kontrola: Pravilnik uvodi obavezu dostavljanja detaljnih podataka o sirovinama, zemlji porijekla i uštedama GHG emisija, što omogućava Ministarstvu da provjeri potpunost informacija prije izdavanja sertifikata o obnovljivom gorivu.
- 3) Digitalizacija i efikasnost: Uvođenje baze podataka kao elektronske platforme smanjuje administrativni prostor za greške i omogućava automatizovano povlačenje podataka za evidenciju verifikatora.

- 4) Pravna sigurnost: Jasno definisani rokovi (npr. 31. januar za godišnje izvještavanje) i postupci upisa/brisanja iz evidencije pružaju ekonomskim operatorima predvidljiv poslovni ambijent.
- 5) Sprečavanje zloupotreba: Kroz sistem masenog bilansa i verifikaciju od strane sertifikacionih tijela, osigurava se da se na tržište plasiraju isključivo goriva koja zaista doprinose zaštiti životne sredine.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Negativni uticaji donošenja uredbe ne postoje.

- Ekonomski operatori (direktan): Dobijaju jasan pravni okvir i mogućnost dobijanja sertifikata o obnovljivom gorivu koji potvrđuje tržišnu vrijednost njihovog proizvoda.
- Država (direktan): Ministarstvo dobija kontrolni mehanizam za praćenje dekarbonizacije saobraćaja i ispunjavanje međunarodnih obaveza.
- Životna sredina (indirektan): Osigurava se da se podstiču samo ona goriva koja zaista smanjuju GHG emisije.

Troškovi za privredu (uključujući MSP):

- Administrativni troškovi: Radno vrijeme zaposlenih potrebno za registraciju i redovan unos podataka o transakcijama (do 31. januara godišnje).
- Troškovi eksterne verifikacije: Obaveza angažovanja verifikatora (sertifikacionih tijela) radi potvrde validnosti sertifikata i podataka o održivosti.
- Ne očekuju se direktni troškovi za građane. Indirektno, troškovi verifikacije se mogu minimalno odraziti na maloprodajnu cijenu biogoriva, ali to je balansirano ekološkim benefitima.
- Bez ovog sistema, Crna Gora ne bi mogla da učestvuje u međunarodnoj trgovini održivim gorivima.

Trošak nepostupanja (penali Energetske zajednice) bio bi višestruko veći od troškova uspostavljanja baze.

Osigurava se povjerenje investitora u sektor obnovljivih izvora energije.

- Podrška tržišnoj konkurenciji i biznis barijere

- Tržišna konkurencija: Propis podržava fer konkurenciju jer sprečava nelojalnu prednost subjekata koji bi mogli plasirati neodrživa goriva po nižim cijenama.
- Novi subjekti: Jasna pravila o upisu u bazu i evidenciju olakšavaju ulazak novih sertifikacionih tijela i verifikatora na tržište Crne Gore.
- Administrativna barijera: Registracija u roku od 30 dana od uspostavljanja baze predstavlja inicijalnu barijeru, ali digitalni karakter platforme (e-dostavljanje) dugoročno smanjuje birokratiju u poređenju sa papirnim izvještavanjem

5. Procjena fiskalnog uticaja

- **Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa I u kom iznosu?**
- **Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.**
- **Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.**
- **Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?**
- **Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?**
- **Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?**
- **Obrazložiti metodologiju koja je korišćenja prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.**
- **Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.**
- **Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?**
- **Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.**

- Donošenje ovog propisa neće kreirati potrebu obezbjeđenja dodatnih finansijskih sredstava za implementaciju propisa.
- Za implementaciju propisa u 2026. godini neće biti potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava.
- Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.
- Nijesu neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu.
- Ne. Ministarstvo finansija je bilo uključeno u izradu ovog propisa. Prpos će biti dostavljen na mišljenje i u zavisnosti od primjedni, iste će biti implementirane u postupku utvrđivanja propisa.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- **Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.**
- **Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).**

- **Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.**

- Pravilnik je pripremljena uz podršku Sekretarijata Energetske zajednice (EZ) i Energetskog instituta Hrvoje Požar.
- Predloženi propis je rezultat konsultacija i zajedničkog rada sa konsultantima.
- Za potrebe izrade Pravilnika konsultovan je Sekretarijat za zakonodavstvo;
- Od Sekretarijata su dobijene sugestije, koje su implementirane u propisu.

7. Monitoring i evaluacija

- **Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?**
- **Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?**
- **Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?**
- **Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?**

- Potencijalne prepreke za implementaciju propisa se ogledaju u nedovoljnoj razvijenosti svjesti.
- Da bi se osiguralo ispunjenje ciljeva definisanih Pravilnikom, biće preduzete sljedeće mjere:

- 1) Uspostavljanje elektronske baze podataka: Kreiranje centralne digitalne platforme dostupne isključivo registrovanim ekonomskim operatorima i korisnicima za unos podataka,
- 2) Obavezna registracija subjekata: Svi aktivni operatori u oblasti tečnih i gasovitih goriva, sertifikaciona tijela i dobrovoljne šeme moraju se upisati u bazu u roku od 30 dana od njenog uspostavljanja,
- 3) Verifikacija i kontrola podataka: Ministarstvo vrši provjeru potpunosti dostavljenih informacija i usklađenost sa izvještajima dobavljača,
- 4) Automatizacija evidencije: Uspostavljanje evidencije verifikatora i subjekata verifikacije koja se automatski popunjava povlačenjem podataka iz baze,
- 5) Izdavanje sertifikata: Izdavanje sertifikata o obnovljivom gorivu dobavljačima na osnovu provjerenih informacija o količini održivih biogoriva,
- 6) Sankcionisanje i ažuriranje: Uklanjanje ili suspenzija registracije verifikatora u slučaju raskida ugovora sa dobrovoljnim šemama.

- Indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva su:

- 1) Broj registrovanih subjekata: Procenat ekonomskih operatora i verifikatora koji su izvršili obavezu upisa u bazu u zakonskom roku,
- 2) Količina verifikovanih biogoriva: Ukupan obim pošiljki za koje je dokazana održivost i ušteda GHG emisija kroz sistem masenog bilansa,
- 3) Blagovremenost izvještavanja: Procenat podnijetih izvještaja do 31. januara za prethodnu godinu,
- 4) Broj izdatih sertifikata: Broj izdatih sertifikata o obnovljivom gorivu u transportu na osnovu energetskih jedinica održivih biogoriva,
- 5) Tačnost podataka: Broj korigovanih ili odbijenih unosa nakon provjere Ministarstva ili

verifikatora.

- Za monitoring i evaluaciju primjene akta biće zaduženo Ministarstvo energetike i rudarstva.

Datum i mjesto

25. februar 2026. godine, Podgorica

Ministar
mr Admir Šahmanović

